

Hlava I - Postavení a činnost Policie České republiky (§§ 1 – 4)

Zpracoval: JUDr. Josef Hrudka

Princip sebeomezení státní moci

☐ Čl. 2 LZPS

- 1) *Stát je založen na demokratických hodnotách a nesmí se vázat ani na výlučnou ideologii, ani na náboženské vyznání.*
- 2) *Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.*
- 3) *Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.*

Quae lex non prohibet, debent permessa videri.

Non omne quod liced honestum est!

☐ Čl. 2 ÚSTAVY

- 3) *Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.*
- 4) *Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.*

Nový zákon o Policii ČR (legislativní proces):

- ***říjen 2007-*** návrh zákona o Policii + zákon změnový (59 zák.), resort připomínkové řízení,
- ***listopad 2007-*** meziresortní připomínkové řízení,
- ***25.2.*** – předložen vládě, projednán ve výborech,
- ***25.3., 18.6. a 25.6,*** - 1.2. a 3. čtení, schválen,
- ***8.7. 2008*** – předložen senátu,
- ***17.7.*** – senátem schválen,
- ***29.7.*** - podepsán prezidentem,
- ***1.1.2009*** – účinnost!

Důvody nové právní úpravy:

☐ ***Reforma policie !!!!!***

- ☐ ***CÍL:** Vyřešit otázku, které ze svých současných úkolů by policie v rámci systému vnitřní bezpečnosti státu měla plnit i nadále, a o které by se naopak měla podělit s jinými subjekty.*
- ☐ ***Cíl:** Zvolení optimálního organizačního uspořádání policie, flexibilita, teritoriální zodpovědnost.*
- ☐ ***CÍL:** Zefektivnit ekonomické řízení policie a vyřešit vztah k Ministerstvu vnitra České republiky.*
- ☐ ***CÍL:** Zefektivnit kontrolu policie a zajistit její efektivnost a dostatečnou míru vnější nezávislosti.*

Důvody nové právní úpravy:

- ☐ *vytvoření odpovídajícího právního prostředí pro moderní pojetí policejního sboru jako služby veřejnosti,*
- ☐ *stav neodpovídající potřebám praxe a situaci ve spol.,*
- ☐ *soulad s mezinárodními smlouvami a předpisy EU,*
- ☐ *snaha o částečnou kodifikaci a systematičnost,*
- ☐ *nesrozumitelnost (výkladové problémy, právní jistota),*
- ☐ *posílení důvěry občanů v právní řád,*
- ☐ *zlepšení obrazu policie,*
- ☐ *zlepšení bezpečnostního klimatu ve společnosti.*

Pomáhat a chránit

zákon č.273/2008 Sb.

***o Policii České republiky (v návrhu
zákona „a o Inspekci policie“)***

Systematika zákona

Čtyři části:

- 1. Policie České republiky (XV hlav)***
- 2. Inspekce policie***
- 3. Ustanovení společná a přechodná***
- 4. Závěrečná ustanovení***

Systematika části první – XV HLAV

- 1. Postavení a činnost Policie České republiky*
- 2. Řízení a organizace Policie České republiky*
- 3. Základní povinnosti*
- 4. Spolupráce a další vztahy policie*
- 5. Omezení osobní svobody*
- 6. Postup ve vztahu k věcem*
- 7. Vykázání*
- 8. Zajišťování bezpečnosti chráněných objektů, prostorů a osob*

Systematika části první – XV HLAV

- 9. Použití DP a zbraně*
- 10. Práce s informacemi*
- 11. Mezinárodní spolupráce*
- 12. Náhrada škody a náhrada za poskytnutí věcné pomoci*
- 13. Kontrola policie*
- 14. Ochrana názvu policie a udílení darů a medailí*
- 15. Správní delikty*

Hlava I

Postavení a činnost Policie České republiky

§ 1

Policie České republiky (dále jen „policie“) je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor.

- ☐ *formální pojetí - institucionální pojetí*
- ☐ *součást moci výkonné*
- ☐ *přímý vykonavatel státní správy*
- ☐ *zřízena zákonem*
- ☐ *jednotný*
- ☐ *ozbrojený (co se rozumí zbraní?? § 56/5, §§ 110, 111e)*
- ☐ *bezpečnostní*
- ☐ *veřejný (Obecní policie, 339 obcí z 6397, cca 8600 stráž.)*

Ochrana názvu policie § 99 (§ 120)

- 1) Nestanoví-li jiný právní předpis jinak, nesmí být slovo „policie“ nebo slovo od něj odvozené obsaženo***
 - a) v obchodní firmě,***
 - b) v názvu právnické osoby,***
 - c) v názvu orgánů nebo organizačních článků právnických osob a jiných organizací.***
- 2) Výjimku ze zákazu stanoveného v odstavci 1 může udělit policejní prezident. Výjimku policejní prezident neudělí, pokud by použití slova „policie“ nebo slova od něj odvozeného ohrozilo **dobrou pověst** policie nebo bylo způsobilé vzbudit dojem souvislosti osoby nebo organizace s policií.***

Ochrana názvu policie § 99 (§ 120)

Občanské sdružení Veterán Policie České republiky sdružuje bývalé policisty, kteří mají zájem být nadále v kontaktu se svými kolegy.

*Základními podmínkami členství je **trvání služebního poměru 15 let** - v přímém výkonu, pobírání starobního nebo invalidního důchodu nebo příspěvku za službu, **bezkonfliktní ukončení služebního poměru** a souhlas se stanovami sdružení.*

Správní delikty § 101/2,3

- 2) PO nebo **podnikající FO** se dopustí správního deliktu tím, že
- a) v rozporu s § 99 odst. 1 a 2 **použije slovo „policie“ anebo slovo od něj odvozené** ve svém názvu nebo obchodní firmě, nebo
 - b) **na místě veřejnosti přístupném** neoprávněně užívá na vozidle, plavidle nebo letadle **zvláštní bar. provedení a označení** používané na služebních vozidlech, plavidlech a letadlech policie anebo zvláštní bar. provedení a označení s ním **zřejmě zaměnitelné**.
- 3) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 5000 Kč. Za správní delikt podle odstavce 2 písm. a) se uloží pokuta **do 20.000 Kč** a za správní delikt podle odstavce 2 písm. b) pokuta do 5000 Kč.
- **hybridní správní delikt**
 - **místo veřejnosti přístupné**
 - **označení zřejmě zaměnitelné**
 - **§ 102- specifika postupu při projednávání, kritéria pro ukládání sankce, zánik odpovědnosti, věcná příslušnost**

Správní delikty § 101/1

1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) úmyslně na místě veřejnosti přístupném neoprávněně užívá na vozidle, plavidle nebo letadle zvláštní barevné provedení a označení používané na služebních vozidlech, plavidlech a letadlech policie anebo zvláštní barevné provedení a označení s ním zřejmě zaměnitelné,

☐ ***Neoprávněné nošení služebního stejnokroje § 108***

☐ ***Srovnej prováděcí vyhlášku MV č . 460/2008.....
a § 21/1 h, i,.... PŘST zák.(...j nově v zákoně o OP)***

☐ ***V souladu s vyhláškou vydán IAŘ ZPPP 212/2008, o služebních stejnokrojích (stejnokrojový předpis).***

Správní delikty § 101/2,3

Nošení služebního stejnokroje bývalým policistou

- v § 108 odst. 2 stanovena možnost **udělení souhlasu policejního prezidenta nosit služební stejnokroj s odlišujícím označením (při vhodných příležitostech) bývalému policistovi.**
- *Písemnou žádost podává bývalý policista policejnímu prezidentovi prostřednictvím ředitelství pro řízení lidských zdrojů Policejního prezidia České republiky.*
- *Policejní prezidium České republiky*
- *Ředitelství pro řízení lidských zdrojů*
- *Strojnická 27*
- *170 89 P R A H A 7*

§ 2 Činnost (úkoly, působnost) policie

Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).

- ☐ *materiálního pojetí pojmu policie*
- ☐ *věcná působnost policie (subsidiární)*
- ☐ *obecné vymezení úkolů*
- ☐ *souhrn úkolů = působnost*
- ☐ *služba veřejnosti*

Princip subsidiarity

- ☐ *subsidiární – podpůrný*
- ☐ ***Obecná povinnost policie** – provést adekvátní opatření tehdy, pokud ten subjekt, pro který je to primárním úkolem, na danou situaci nereaguje, nebo danou situaci nezvládá.*
- ☐ *Ať už jsou důvody nečinnosti jakékoli (neznalost, neochota, nemožnost situaci zvládnout) je potřeba z nich vyvodit důsledky.*

Pomáhat a chránit

Veřejný pořádek

- ❑ ***Definice VP*** – souhrn společenských vztahů, které vznikají mění se a zanikají na místech veřejných a **veřejnosti přístupných**, kt. jsou **upraveny právními a neprávními normativními systémy**, jejichž zachování je významné pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti.

Bezpečnost

- ❑ *základní hodnota chráněná policií*
- ❑ *právo na bezpečnost*
- ❑ *Pozitivní vymezení méně časté; bezpečí - stav kdy se jedinec, komunita, společnost, stát necítí být ohrožen.*
- ❑ *Nebezpečí (obecné neg. vymezení) – stav obsahující objektivně možnost vzniku škody z důvodů vnitřních či vnějších (jednoznačné přesné vymezení není možné).*
- ❑ *konkrétní*
- ❑ *abstraktní*
- ❑ *Policie poskytuje ochranu před nebezpečím:*
 - *celospolečenským zájmům a hodnotám,*
 - *právníckým a fyzickým osobám,*
 - *majetku.*

VP a bezpečnost

- ☐ *statky chráněné policií*
- ☐ *tradiční definiční znaky policie*
- ☐ *nejsou legálně definovány*
- ☐ *právně neurčité pojmy, leg. zkratky*
- ☐ *dynamické pojmy (místní záležitosti VP)*
- ☐ *pojem v pp. značně frekventované*
- ☐ *jsou ústřední, základní pojmy mající **materiální a kompetenčně právní význam** pro činnost policie,*
- ☐ *ALO PPČR - zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku*

Pojmy teorie správního práva

Jádro činnosti policie spočívá v tzv.:

- ☐ ***pořádkovém dozoru a zásahové činnosti,***
- ☐ ***faktické pokyny,***
- ☐ ***bezprostřední zásahy,***

- ☐ ***správní uvážení.***

Správní uvážení

☐ *jde o takové chování vykonavatele veřejné správy, které vyžaduje **použití úvahy a volby (úsudku)** a mající za následek **správnost či vhodnost zvoleného řešení**, tzv. **diskreční pravomoc**.*

Pomáhat a chránit

§ 2 Činnost (úkoly) policie

*Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, **předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu** a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí **zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami**, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).*

☐ *předcházet trestné činnosti - prevence*

☐ *úkoly podle TŘ, ZPPP 30/2009 změna 150/2009 o plnění úkolů v TŘ*

Reflexe všech práv. pramenů z nichž může úkol policie vyplynout:

- ***zákony (200/1990, 216/2002, 361/2000, 326/1999, 119/2002, 310/2006, 328/1999, 168/1999.....);***
- ***přímo použitelné předpisy Evropských společenství;***
- ***mezinárodní smlouvy.***

§ 3

Policie působí na území České republiky, nestanoví-li tento zákon nebo jiný právní předpis jinak.

- ☐ *ustanovení hovoří o teritoriální působnosti policie*
- ☐ *tento zákon stanoví jinak §§ 92 a 93*
- ☐ *jiný právní předpis: např. § 158e odst. 8 trestního řádu*
- ☐ *Mezi mezinárodní dokumenty, na jejichž základě jsou vysíláni policisté do zahraničí řadíme: Chartu OSN, Systém pohotovostních ujednání OSN, Washingtonskou smlouvu o NATO, Smlouvu o EU (Maastrichtskou smlouvu) atd..*
- *ZPPP č. 113/2006, kterým se upravuje činnost a úkoly příslušníků Policie České republiky v souvislosti s přidělením nebo vysláním k výkonu služby v zahraničí a zásady jejich součinnosti s útvary Policie České republiky.*
- *ZPPP č. 84/2009, kterým se upravuje vysílání příslušníků Policie České republiky, do zahraničních mírových operací.*

„Policista je oprávněn působit na území jiného státu

- a) za podmínek, v rozsahu a způsobem stanovenými **mez. smlouvou**,
- b) **v rámci mírové nebo jiné operace**, které se ČR účastní na základě **rozhodnutí mezinárodní organizace, jíž je ČR členem** nebo s níž má uzavřeny příslušné mezinárodní smlouvy, nebo na základě **rozhodnutí příslušného orgánu nebo instituce Evropské unie**, nebo
- c) je-li vyslán k plnění úkolů policie na **základě rozhodnutí ministra** se souhlasem příslušného orgánu cizího státu nebo na žádost příslušného orgánu cizího státu.“

-
- ☐ Ada) Bilaterální smlouva s Německem vyhlášená pod č. 91/2002 Sb. m. s.; se Slovenskem č. 26/2005 Sb. m. s.; s Rakouskem č. 65/2006 Sb. m. s.; s Polskem č. 62/2007 Sb. m. s.
 - ☐ Adb) Severoatlantická aliance a OSN, například rozhodnutí Rady EU.
 - ☐ Adc) Působení policistů při ochraně českých zast.úřadů a diplomatů, při záchranných a human. akcích, dále např. při ochraně veř. pořádku a bezpečí na mez. turnajích či při jiných událostech v zahraničí, anebo také společné hlídky s policisty sousedních států v pohraničí nebo činnost v příhraničních střediscích policejní spolupráce.

Pomáhat a chránit

Zahraniční mírové operace

Policejní prezidium ČR
Odbor mezinárodních vztahů
PIO PP ČR, OKŘ PP ČR
© Praha 2010

Legenda

Česká republika

Mise Evropské unie

Mise Organizace spojených národů

Název státu / oblasti
Zkratka názvu mise
Název mise
Vlajka instituce

2004
5
Začátek účasti Police ČR
Počet policistů

e-mail: mise.omv@mvcr.cz

Styční důstojníci Policie České republiky

NÁRODNÍ EXPERT
BELGIE
Generální sekretariát
Rady Evropské unie

STYČNÝ DŮSTOJNÍK
NIZOZEMI
Evropský policejní
úřad EUROPOLU

STYČNÝ DŮSTOJNÍK
UKRAJINA
Akreditace pro
Ukrajinu

STYČNÝ DŮSTOJNÍK
RUSKÁ FEDERACE
Akreditace pro
Ruskou federaci

STYČNÝ DŮSTOJNÍK
VIETNAM
Akreditace pro
Vietnam

STYČNÝ DŮSTOJNÍK
FRANCIE
Generální sekretariát
INTERPOLU

STYČNÝ DŮSTOJNÍK
SLOVENSKO
Akreditace pro
Slovenskou republiku,
Maďarsko

STYČNÝ DŮSTOJNÍK
SRBSKO
Srbsko, Albánie,
Bosnu a Hercegovinu, Černou
Horu, Chorvatsko, FYROM

STYČNÝ DŮSTOJNÍK
RUMUNSKO
Akreditace pro
Rumunsko,
Bulharsko, Moldavsko, Turecko

Pomáhat a chránit

Policejní prezidium ČR
Odbor mezinárodních vztahů
PIO PP ČR, OKŘ PP ČR
© Praha 2010 / www.policie.cz

Legenda

Funkce
Sídlní stát
Akreditace pro
vyjmenované státy
Vlajka
sídlního státu

STYČNÝ DŮSTOJNÍK

ČESKO
Akreditace pro
Českou republiku

§ 4

- 1) Úkoly policie vykonávají příslušníci policie (dále jen „policisté“) a zaměstnanci zařazení v policii (dále jen „zaměstnanci policie“).**
- 2) Ministr vnitra (dále jen „ministr“) může povolat policisty k plnění úkolů**
 - a) Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“),**
 - b) v Policejní akademii České republiky, nebo**
 - c) ve škole anebo školském zařízení, které nejsou organizační částí policie.**

zákon 262/2006 Sb., 361/2003 Sb.,

§ 106 Práva a povinnosti zaměstnance

*2) Zaměstnanec je **oprávněn odmítnout výkon práce**, o níž má důvodně za to, že **bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jeho život nebo zdraví**, popřípadě život nebo zdraví jiných fyzických osob; takové odmítnutí není možné posuzovat jako nesplnění povinnosti zaměstnance.*

§ 17 vznik služebního poměru

*3) Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby budu nestranný a budu důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy svých nadřízených a nikdy nezneužiji svého služebního postavení. Budu se vždy a všude chovat tak, abych svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Služební povinnosti budu plnit řádně a svědomitě a **nebudu váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit i vlastní život**.*

Literatura

- *FILÁK, A., a kol. Zákon o Policii České republiky s komentářem. Praha: POLICE history 2009.*
- *VANGELI, B. Zákon o policii České republiky, Komentář. Praha: C. H. Beck. 2009.*
- *ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. Zákon o policii s komentářem. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o, 2009.*
- *MATES, P., HORZINKOVÁ, E., HROMÁDKA, M., RAJMAN, J. Nové policejní právo, právní předpisy s komentářem. Praha: Linde Praha, 2009.*
- *HENDRYCH, D., a kol. Správní právo, Obecná část. Praha: C. H. Beck, 2006.*
- *GERLOCH, A., HŘEBEJK, J., ZOUBEK, V. Ústavní systém České republiky. Základy českého ústavního práva. Praha: Prospektrum, 2002.*

Právní předpisy

☐ *Vybrané mezinárodní smlouvy a přímo použitelné předpisy evropských společenství.*

☐ *Ústavní zákony (zejména):*

- *č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky;*
- *č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod (usnesení ČNR);*
- *č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.*

☐ *Zákony (zejména):*

- *č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů;*
- *Č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů;*
- *č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů;*
- *č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů;*

Právní předpisy

- č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.
- ❑ **Sekundární právní předpisy (zejména):**
 - VMV č. 441/2008 Sb., o způsobu vnějšího označení inspektora, vzoru služ. průkazu inspekce, vzoru označení vozidel inspekce a způsobu prokazování příslušnosti k inspekci.
 - VMV č. 442/2008 Sb., o podrobnostech evidence letadel provozovaných Policií ČR.
 - VMV č. 443/2008 Sb., (407/2009) kterou se stanoví názvy, sídla a územní obvody krajských ředitelství Policie České republiky.
 - VMV č. 460/2008 Sb., o způsobu vnějšího označení, služebních stejnokrojích a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel, plavidel a letadel Policie České republiky a o prokazování příslušnosti k Policii České republiky.

❑ **Vybrané interní akty řízení Policie České republiky.**

❑ **www.policie.cz**